

FOLKEBEVÆGELSEN MOD ENSOMHED

Baggrund

Fællesskab er nøglen i kampen mod ensomhed. Ligesom ensomhed trives i isolation, mistrives den i fællesskaber, og dem kan ingen skabe alene. *Folkebevægelsen mod Ensomhed* blev grundlagt i 2014 for at inspirere til en fælles indsats for fællesskabet som vejen ud af ensomhed. *Folkebevægelsen* består af organisationer, skoler, kommuner, foreninger og virksomheder – og er åben for alle. Det er sjældent hvis overhovedet set før, at så forskellige aktører er samlet under samme dagsorden; Vi har sat os den fælles vision at halvere antallet af ensomme i Danmark inden 2020. Derfor skal vi have hele Danmark mobiliseret.

Samarbejdsformen i *Folkebevægelsen* ligner på mange måder Collective Impact-tankegangen (se uddybning på sidste side). Når problemstillinger bliver meget komplekse, skal man angribe fra forskellige vinkler og i samarbejder med mange forskellige aktører på tværs af sektorer – på tværs af det offentlige, civilsamfundet og erhvervslivet. Problemerne skal løses i fællesskab i tætte og gensidigt forpligtende samarbejder med fokus på at løse det samme problem. Potentialet er stort for at skabe store og positive effekter. For den enkelte aktør og for hele samfundet – positive effekter, der endda bliver større, end vi hver især selv kan opnå ved egen indsats. Problemerne løses på måder, der slår rod på mange niveauer i samfundet på én gang.

Folkebevægelsen vil mobilisere danskerne bl.a. gennem en årlig national begivenhed, der har til formål at sætte fokus på ensomhed og fællesskab gennem måltidet. Denne uge kalder vi *Danmark spiser sammen*, og den finder sted i slutningen af april (uge 17). *Danmark spiser sammen* er en integreret del af *Folkebevægelsens* øvrige aktiviteter såsom konferencer, analyser/målinger og lobbyarbejde. Alle vores fælles tiltag er naturligvis i forlængelse af det store arbejde mod ensomhed, som de enkelte aktører gør i deres egne organisationer. Men der er brug for at tænke nyt og gå nye veje, hvis vi virkelig vil gøre en forskel for de mange, der føler sig ensomme. Og hvis vi vil nå dem, som vi endnu ikke er lykkedes med at få med. Det kræver med et godt gammelt dansk udtryk, at vi kerer os mere om hinanden.

Danmark spiser sammen

Fælles måltider er tit et af hverdagens højdepunkter. Her oplever vi ofte nærvær, nyder maden og samværet med hinanden, og her styrker vi gamle fællesskaber og etablerer nye.

Danmark spiser sammen skal være en national begivenhed, hvor måltidet bliver den platform, der bruges til at skabe nye fællesskaber over hele landet. Med *Danmark spiser sammen* vil vi starte en "Knæk Ensomheden", hvor vi ikke samler penge ind, men mobiliserer danskerne til at gøre en ekstra indsats for at række ud og invitere andre ind i fællesskabet.

Vi vil engagere danskerne i uge 17 til at være aktive medspillere i en proces, der strækker sig over mange år, og hvor flere og flere inviterer andre end de allernærmeste til at deltage i fællesskaberne omkring bordene. Alle gæsterne ved måltiderne modtager en madstafet, som de kan bringe videre: De skal selv sætte et måltids-initiativ i gang, hvor udfordringen er, at de skal invitere nogle med, de normalt ikke mødes med.

Stafetten vil vandre over land og by – rundt i hele Danmark. Ikke bare i uge 17 men hele året rundt. Vi skal skabe opmærksomhed og give opbakning især i uge 17 de næste 3 år frem i form af kampagneugerne, både for at holde gejsten oppe, øge kendskabet og skabe den følelse af en national begivenhed, der skal til for at få os engageret – og for at minde os om, at vi skal kere os om hinanden.

Folkebevægelsen kan nå mange gennem egne mediakanaler og frivillige, men hvis vi skal have hele Danmark til at spise sammen i uge 17, så er der brug for, at vi får skabt en endnu bredere opmærksomhed, så vi kan nå ud i alle kroge af Danmark, også de kringlede. Vi vil op på hver eneste (samfunds)etage, høj som lav, så alle involverer sig og får lyst til selv at lave spisearrangementer eller tage imod en invitation. Vi vil skabe grobund for tusindevis af lokale fællesskabs-initiativer og måltider i hele Danmark. På land og i by og på tværs af generationer, kulturer og sædvanlige opdelinger. Vi vil initiativer, hvor mennesker, der normalt ikke mødes, mødes over et måltid mad. Vi vil de mange initiativer, der allerede findes – opstået helt af sig selv, drevet af frivillige ildsjæle og af det frie initiativ. Vi vil alle de nye initiativer og arrangementer, der vil blomstre og vokse ud af *Danmark spiser sammen*.

Danmark spiser sammen

Der vil være tale om en 3-trins raket, hvor *Folkebevægelsen mod Ensomhed* overordnet set er ansvarlig for 5 store fællesspisninger i udvalgte byer, fx. Aarhus, en by på Fyn, Varde/Esbjerg, Aalborg og København. Dernæst en masse lokalt forankrede måltider arrangeret af *Folkebevægelsens* medlemmer. Og sidst men ikke mindst så skal event-ugen strække sig også ud over uge 17 ved, at man som enkelt person bliver hjulpet på vej til, hvordan man inviterer naboen, fremmede, forældregruppen, fodboldklubben, plejehjemmet mv. til et måltid mad. Formålet er, at få danskerne til at kigge op og række ud. At det bliver legitimt at invitere og nemmere at sige ja tak. De tre trin er gensidigt afhængige og bliver hinandens forudsætninger for at lykkes med formålet.

Trin 1:

De 5 store fyrtårne – de 5 folkearrangementer i udvalgte byer

Madstafetten skydes i gang mandag d. 25. april 2016 med 5 kæmpe fællesspisninger fordelt over hele landet. Som aktivering og til involvering af de deltagende gæster er udtænkt en madstafet. Alle deltagere "forpligter" sig til at gå hjem og lave en fællesspisning, hvor nogle, der ellers ville spise alene, inviteres med. På den måde bidrager de 5 store fællesspisninger til, at der arrangeres endnu flere fælles måltider både i og efter uge 17.

Disse 5 store fællesspisninger er også kampagnens "fyrtårne", som skal være med til at skabe opmærksomhed om *Danmark spiser sammen* og om fællesskaber som et værn mod ensomhed. Måltiderne vil være lystprægede og positive og ikke "Kom til ensomheds-spisning". Tværtimod. Uformel atmosfære med folkekøkken-tankegangen i centrum og med fokus på samtale og inspiration til, at man taler sammen med nogen, man ikke kendte i forvejen. Slutteligt at man får lyst til at bringe stafetten videre ved selv at arrangere et måltid senere hen.

Hvert fyrtårn vil sætte fokus på et tema. F.eks. på en af de målgrupper, der er specielt hårdt ramt af ensomhed – unge, ældre, arbejdsløse og flygtninge, hvor der skal gøres en ekstra indsats for at få dem med om bordet. *Folkebevægelsens* egen mangfoldighed blandt medlemmerne og for mange af disses vedkommende også store lokale forankring vil naturligvis afspejle sig i de 5 fyrtårnsarrangementer og sikre, at madstafetten forankres meget bredt i hele Danmark.

For at sikre kvalitet og overholdelse af hygiejneregler ønsker vi at få en ekstern partner med i samarbejdet til sammen med *Folkebevægelsen* at drive de 5 store fyrtårnsarrangementer. Der bliver nedsat by-grupper af frivillige fra *Folkebevægelsens* medlemmer lokalt, og med en by-ansvarlig hvert sted fra Eventudvalget i *Folkebevægelsen*. Denne struktur vil sikre, at det sundhedsmæssigt er forsvarligt, at der lokalt tages ejerskab over arrangementerne, og at vi selv er med til at udvikle koncept/tema og fagligt indhold også i disse arrangementer.

Trin 2:

De mange måltider over hele landet

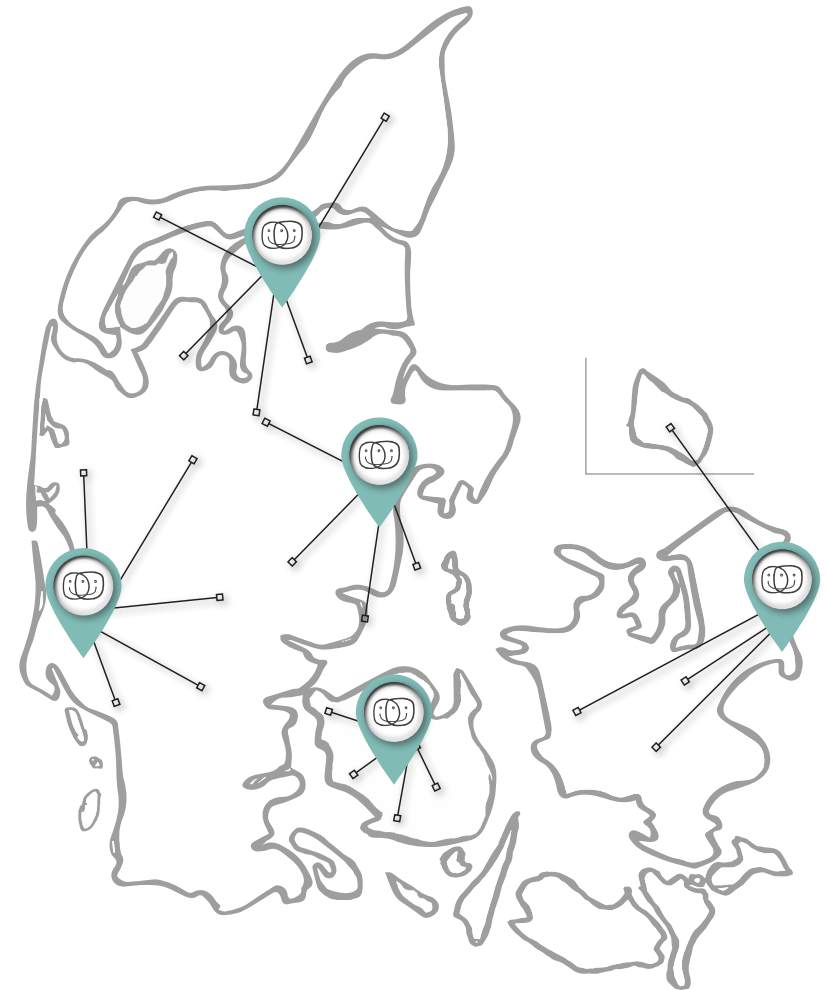

I uge 17 vil *Folkebevægelsens* aktører arrangere hundredvis af spisearrangementer over hele landet. På tværs af eksempelvis aldersgrupper, som når den lokale efterskole og lokalafdeling af Ældre Sagen går sammen om at invitere lokalsamfundet til fællespisning i Åbenrå. Eller når efterskolens eleverne drikker kaffe og spiser hindbærroulade sammen med beboerne på plejehjemmet i Mariager. Eller på tværs af fritidsinteresser når KFUM-spejderne går sammen med den lokale fodboldklub. Ventilen, Efterskolerne, Ungdommens Røde Kors, Frie Fagskoler, girltalk.dk og Højskolerne arrangerer sammen fællesspisninger for unge, som er deres målgruppe. Nogle steder laver man maden sammen, andre steder medbringer man den måske selv. Nogle steder bliver det stort, andre steder småt. Det er ikke det vigtige. Det vigtige er samværet, nysgerrigheden og det spirende kendskab til hinanden, der opstår, når man spiser sammen.

De deltagende organisationer står selv for at arrangere og betale for de lokale fællesspisninger, og det er helt op til de enkelte, hvordan de griber det an.

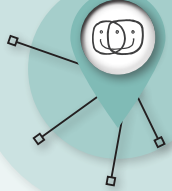
Danmission vil f.eks. etablere særskilte cafeområder i alle deres 90 genbrugsbutikker og involvere deres 8.000 frivillige til dette. Frivilligcentre & Selvhjælp Danmark vil tilbyde deres 53 lokaler rundt om i landet til dem, der kunne have lyst til at arrangere en fællespisning og stiller også med deres frivilliges ressourcer og hjælp. Ligesom Ældre Sagens 216 lokale afdelinger med 17.500 frivillige er involverede i *Danmark spiser sammen*. Esbjerg Kommune vil etablere spisegrupper på tværs af generationer og få mere liv på plejehjemmene med besøg af unge, med musik, mad og fællesskaber. Københavns Kommune vil på 43 plejehjem dyrke spisefællesskaberne. (Se flere eksempler i bilag 3_2)

Folkebevægelsens medlemmer arbejder på, hvordan de i deres virke og rammer bedst kan leve op til madstafettens mål om at række ud efter andre og sende stafetten videre blandt de gæster, der kommer til deres arrangementer. Der vil ikke kun til de fysiske arrangementer bliver fortalt om mad-stafetten og *Danmark spiser sammen*. Også blandt aktørernes tusindevis af frivillige og medlemmer samt i alle de mange egne mediakanaler (medlemsblade, nyhedsbreve, SoMe mv) vil aktørerne kommunikere om de 5 store arrangementer, sine egne arrangementer og med gode cases og personlige historier om afledte effekter blandt almindelige danskere, der også vil invitere. (Se bilag om mediakanaler og kontaktpunkter i bilag 3_3)

Trin 3:

De endnu flere og lokale måltider blandt danskerne

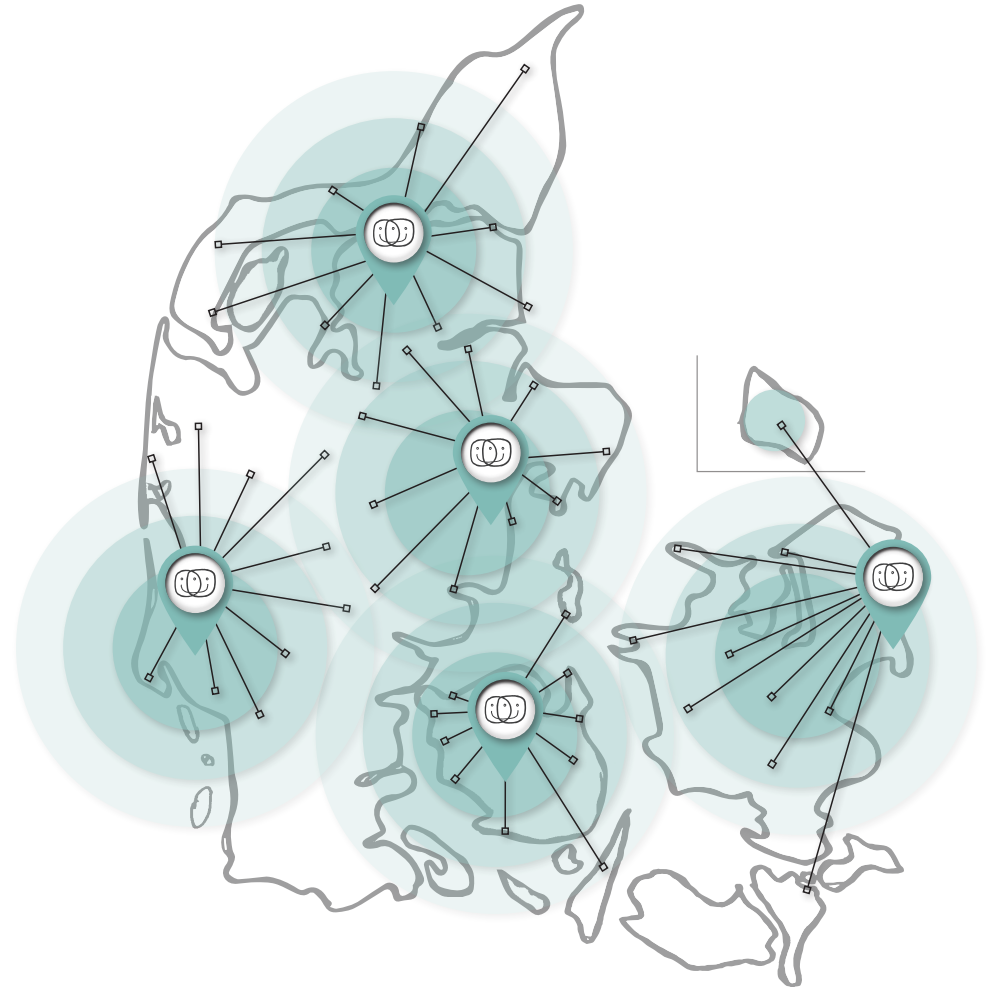

Alle dem, der har modtaget en mad-stafet ved et spisearrangement på trin 1 og/eller trin 2, går forhåbentligt hjem bagefter med lysten til og modet på at sende stafetten videre ved selv at invitere til et måltid. De bliver via mund-til-mund-metoden vores "ambassadører" og kan fortælle omverden om deres eget initiativ som bidrag til den store bevægelse, der er i gang.

Når man hører om initiativet i medierne og ser vores kampagne, skal man føle, at dette også er for én selv. Så alle danskere med lyst til at lave et spisearrangement, hvor man inviterer nye med, kan gøre det under *Danmark spiser sammen*-paraplyen. Og alle de initiativer, der allerede findes, kan med fordel også være med under paraplyen, så vi står endnu stærkere sammen.

Via en hjemmeside skal alle kunne downloade et start-kit med en invitation-skabelon, almindelige såvel som elektroniske invitationspostkort, flyer og plakat, så man selv kan invitere naboen til et måltid mad og genopfinde f.eks. vej- og gård festen. Der vil også være en lille drejebog med vejledning til og gode råd om det gode værtskab, og hvordan man nemmere kan etablere nye fællesskaber. Dette materiale vil være at finde hele året på www.modensomhed.dk

Folkebevægelsens ovennævnte hjemmeside bliver også det digitale samlingssted. Herfra vil linkes til en kalenderoversigt markeret på et danmarkskort, så man nemt kan finde et måltid tæt på og på et tidspunkt, der passer og med links videre til arrangøren for tilmelding og mere info. Det er også her, at man kan fortælle omverden om et spisearrangement, som man har stablet på benene, eller som man har deltaget i. Det er ligeledes her *Folkebevægelsen* kan se, hvordan madstafetten spreder sig mere og mere rundt i hele landet, efterhånden som årene går.

Hvad skal der til for at skabe en national begivenhed?

Folkebevægelsen består pt af 58 medlemmer. Foreninger, skoler, kommuner, organisationer. Unge, ældre, patienter, sundhed, socialt udsatte og mange andre interesser repræsenteres blandt medlemmerne. En unik sammenslutning af aktører med forskelligt virke, men med et fælles mål for øje: At skabe en folkebevægelse, der involverer danskerne, så vi sammen kan nedbringe ensomheden.

Kompetencerne spænder fra socialhumanitære konsulenter, frivillighedschefer, kommunikationschefer, forvaltningsprojektledere og andre med stærke erfaringer ud i at arbejde med fællesskaber, frivillige og gennemførelse af arrangementer og projekter. Det er disse kompetencer, der bliver brugt, når alle de mange arrangementer sættes i gang især på trin 1 og 2, men også i måden hvorpå vi kommunikerer budskabet ud til alle danskere på trin 3. Budskab: Måltider kan skabe nye fællesskaber og åbne eksisterende også for dem, der står udenfor. Du har en rolle at spille. Vi vil gerne have dig med.

Folkebevægelsen når som allerede nævnt meget langt ud via egne mediakanaler. Vi dækker hele Danmark: land og by, unge og ældre, syge og raske, kommuner og små frivillige organisationer.

Men vi vil som nævnt mere end det. Selv når vi samler alle vores egne media og påvirkninger, har vi stadig brug for at få mere information ud – mere historiefortælling og på andre platforme, hvor danskerne vil få fornemmelsen af, at der er tale om en folkebevægelse og en national begivenhed, man får lyst til at være en del af. Derfor ansøger vi om hjælp til en samlende kampagne, der sammen med vores egne kanaler virkelig vil kunne gøre en forskel. Vi vil i 2 uger fra d. 11.4.16 indrykke annoncer (også lokalt i de 5 byer), få hængt byplakater op ved bus-læskure og togstationer, spots i lokalradioen samt aktivere aktørernes mange frivillige (mund-til-mund) og bruge egne mediakanaler (blade, nyhedsbreve, online) og kontaktpunkter. Vi kommunikerer der, hvor danskerne er – også digitalt i forhold til spredning på facebook og kalenderoversigt på hjemmeside som hjælp til privatpersoner. Pressemæssigt vil vi ud lokalt, og medlemmerne bakker op og aktivere egne pr-netværk for at tiltrække også redaktionel landsdækkende omtale.

Målsætning og evaluering

Vi vil kickstarte de mange lokale fællesspisninger og sprede budskabet: Åbn jeres fællesskaber - også for dem, der har sværest ved at finde en plads på arbejdspladsen, i foreningslivet, som arbejdsløs, blandt hjemløse, og der hvor de bor. Vi vil som nævnt skabe grobund for endnu flere lokale initiativer. På land og i by. Blandt ældre og unge og på tværs af generationer, kulturer og sædvanlige opdelinger. Vi vil, at mennesker, der normalt ikke mødes, mødes over et måltid mad. Vi vil de initiativer, der allerede findes, drevet af frivillige ildsjæle. Vi vil alle de nye initiativer, der vil vokse ud af *Danmark spiser sammen*. En tilbagevendende årlig begivenhed mange år frem.

År 1/2016:

- Over 1.000 lokale måltider.
- Min. 500 fællesspisninger afholdt af *Folkebevægelsens* medlemmer.
- 5 kæmpe fællesspisninger afholdt med min. 300 og max 500 spisende gæster pr. by.
- *Danmark spiser sammen*-arrangementer repræsenteret både på land og i by.
- Medieomtaler på medlemmerne af *Folkebevægelsens* egne kanaler.
- Medieomtaler på eksterne såvel lokale som nationale medier.
- En stigning af antallet af danskere, der har spist med en "fremmed", og som føler, at de har en rolle at spille for at fremme fællesskabet.
- At få øget kendskabet til ensomhed blandt danskere.
- Danskere fortsætter på eget initiativ også efter uge 17 med at spise sammen. Hjælp hertil og opsamling heraf vil ske via *Folkebevægelsens* hjemmeside, digitale danmarkskort og facebook.
- At *Danmark spiser sammen* vil underbygge *Folkebevægelsens* overordnede vision om at halvere antallet af ensomme kan f.eks. be- eller afkræftes gennem måling/survey, der kan gennemføres hvert år og afsluttende efter år 3. Her vil der kunne undersøges, om der spores en fremgang ved, at en øget andel af danskerne giver udtryk for, at de har oplevet en positiv styrkelse af deres sociale netværk siden en 0-punktsmåling før den første uge 17 i 2016.

Disse succeskriterier er beregnet ud fra det første år. Vi forventer, at antallet af fællesspisninger vil stige markant de følgende år pga. øget kendskab blandt danskerne, samt at *Folkebevægelsen* vokser.

Effekten af *Danmark spiser sammen* vil blive evalueret af en ekstern part, der vil følge op på ovennævnte målsætning efter hvert år. *Folkebevægelsen mod Ensomhed* udfører selv løbende undersøgelser, der også vil kunne være med til at belyse effekten af *Danmark spiser sammen* i forhold til danskernes kendskab til ensomhedsproblematikken.

Digitale redskaber

Folkebevægelsens hjemmeside bliver det digitale samlingssted. Herfra vil linkes til en kalenderoversigt markeret på et danmarkskort, så man nemt kan finde et måltid tæt på og på et tidspunkt, der passer og med links videre til arrangøren for tilmelding og mere info.

På hjemmesiden vil der også være et starter-kit til downloading til dem, der vil arrangere deres eget spisefællesskab. Lige fra skabelon til invitation og plakat til lille drejebog med vejledning om det gode værtsskab, barrierer man skal være opmærksom på og andre gode råd til at komme videre.

Der vil også være interaktion til facebook og Folkebevægelsens side. Dels så events på facebook kan føres med i kalenderoversigten. Dels så man på sin private profil, kan vise omverden, når man har deltaget i et arrangement, eller selv har stablet noget på benene i opgangen, på vejen eller i haveforeningen.

Danskerne fortsætter de mange lokale arrangementer på egne initiativer også efter uge 17. Det digitale danmarkskort, kalender og starter-kit er redskaber til at blive brugt i hverdagen hele året rundt frem til næste kampagneuge året efter. Disse redskaber er med til at understøtte og hjælpe de tusindevis af lokale aktiviteter, der blomstrer ud af *Danmark spiser sammen*, når vi har banet vejen for at turde invitere indenfor – og at sige ja tak.

Madstafetten

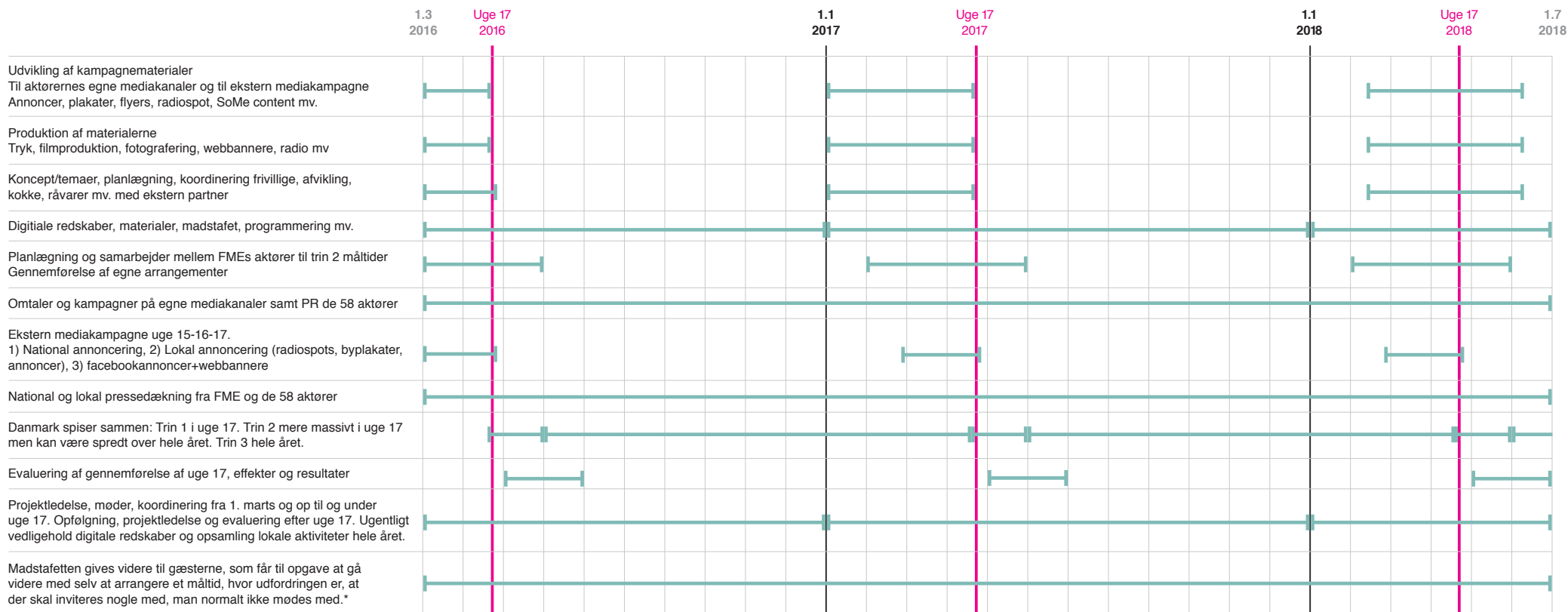
De 5 store måltider og *Folkebevægelsens* aktørers arrangementer sender madstafetten videre. Gæsterne får til opgave at gå videre med selv at arrangere et måltid, hvor udfordringen er, at der skal inviteres nogle med, man normalt ikke mødes med. Konceptet er under udarbejdelse, men tanken er, at vi laver dogme-regler, som er overskuelige og nemme at følge for at gøre det lettere for både vært og gæst. Herunder fx. at alle opfordres til at oprette begivenheden på danmarkskortet, så vi kan sprede informationen og invitationerne – og følge udbredelsen.

Trin 1 og 2 skal bane vejen og inspirere os til at invitere indenfor og til at turde sige ja tak. *Danmark spiser sammen* skal skabe opmærksomheden og folde fællesskabet ud som en national begivenhed, så *Danmark spiser sammen* resulterer i tusindevis af lokale spisearrangementer mellem uge 17-måltiderne. Madstafetten skal leve hele året og udfordre os til at tage ansvaret og initiativet til at arrangere et måltid. Og de digitale redskaber skal hjælpe os som privatpersoner til at komme i gang.

Danmark spiser sammen

Tidsplan

*Fx. at invitere naboen til middag eller i ejerforeningen at genopfinde vej- og gårdfesten. Eller i sit lokalsamfund arrangere en buffet i medborgerhuset, hvor byen inviteres. Eller med sit bibliotek eller sogneråd at få stabled et spisearrangement på benene, hvor børnefamilier med deres bedsteforældre inviteres. Alle de initiativer, der allerede findes, kan med fordel i uge 17 (og fremefter) læne sig op ad *Danmark spiser sammen*, så vi løfter i fælles flok. Det hele understøttes bl.a. med en hjemmeside, hvorfra man kan downloade et start-kit med invitationsskabelon, flyer, plakat og en vejledning til og gode råd om det gode værtsskab, og hvilke forhold man skal være opmærksom på ifht. at få inviteret nye indenfor i fællesskabet.

Collective Impact

Collective Impact er en tilgang/samarbejdsform indenfor den internationale filantropi og kan oversættes til dansk til Kollektiv Effekt.

Det er en samarbejdsform til at løse komplekse problemstillinger.

Når problemstillingerne bliver så komplekse, at man skal angribe dem fra mange forskellige vinkler og i samarbejder med mange forskellige aktører på tværs af sektorer – på tværs af det offentlige, civilsamfundet og erhvervslivet. Problemerne skal løses i fællesskab i tætte og gensidigt forpligtende samarbejder med fokus på at løse det samme problem.

Samarbejder, hvor man ofte ikke på forhånd kan forudsige, hvad løsningerne er, eller hvordan man kommer frem dertil. Men potentialet til at skabe store, positive effekter er dog så meget desto større og kan give den enkelte aktør resultater, de aldrig selv ville kunne opnå ved egen indsats. Og i fællesskab kan opgaverne løses på måder, der slår rod på mange niveauer i samfundet på een gang.

Folkebevægelsen mod Ensomhed er på mange måder organiseret og styret inspireret af Collective Impact - dog uden at vi vidste det, og uden at alle dogmer følges. Vi håber, at den fælles indsats vil bibringe nye løsninger og kollektiv effekt.

Fælles agenda

Alle aktører skal have en fælles vision for den forandring, de vil skabe. Og derudover også en fælles forståelse for, hvad der er problemet samt koordinering af metoder til at løse det.

Fælles målemetoder

Der skal være fælles dataindsamling og monitorering på tværs af alle aktører med henblik på at skabe fælles engagement og ansvarlighed.

Gensidigt forpligtende aktiviteter

Selvom aktørerne leverer forskellige bidrag, skal de være koordinerede gennem en fælles handlingsplan.

Hyppig og åben kommunikation

Der skal være hyppig og åben kommunikation på tværs af de mange aktører for at skabe tillid, sikre fælles mål og gensidig motivation.

Supportorganisation

For at skabe kollektiv effekt bør der være en separat organisation med ansatte, der besidder de nødvendige kompetencer til at fungere som sekretariat for alle indsatser og koordinere de forskellige medvirkende aktører.